

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Co/43/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3617204169
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Prikrýlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3617204169.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Prikrýlovej a členiek senátu JUDr. Ivety Záleskej a JUDr. Ivicy Čelkovej v spore žalobkyne A. V., rod. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX/X, XXX XX V., právne zastúpená JUDr. Q. V., advokát, so sídlom Q. XXX/X, XXX XX V., proti žalovanej Y. V., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/X, XXX XX V., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Partizánske č. k. 6C/68/2017-85 zo dňa 10. septembra 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 6C/68/2017-85 výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. určil, že žalovaná má proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s poukazom na § 137 písm. c) CSP, § 630 Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1, 2 CSP. V odôvodnení rozhodnutia uviedol súd prvej inštancie že, žalobkyňa sa podanou žalobou domáha proti žalovanej určenia vlastníckeho práva k bytu č. 3, nachádzajúcemu sa na 2. p. vchodu č. 9 v stavbe so súpis. č. 189, postavenej na pozemku parcely registra "C", parc. č. XXXX, druh stavby: 9, popis stavby: bytový dom, o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/1, a podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a spoluvlastníckeho podielu k pozemku o veľkosti 5517/132150, všetko zapísané na LV č. XXXX, nachádzajúce sa v okrese V., v obci V., v katastrálnom území V., evidované Okresným úradom V., katastrálnym odborom. Žalobu odôvodnila tým, že darovacou zmluvou a dohodou o zriadení vecného bremena zo dňa 20.06.2005 došlo k darovaniu uvedených nehnuteľností a k zriadeniu vecného bremena spočívajúceho v práve doživotného užívania nehnuteľnosti žalobkyňou. Žalovaná sa po niekoľkých rokoch od uzatvorenia zmluvy začala voči žalobkyni správať tak, že hrubo porušuje dobré mravy. Neumožnila žalobkyni dlhodobo užívať nehnuteľnosť, zmenila zámky od vchodových dverí bytu. V prípade, ak sa žalobkyňa vďaka svojim opakovaným žiadostiam dostala do nehnuteľnosti, nemohla tam dlhodobo zotrvať z dôvodu nátlaku zo strany žalovanej. Žalovaná jej nepomáhala a neposkytovala pomoc v zmysle dohody o pomoci a starostlivosti, uzavretej pred uzatvorením zmluvy. Existenciu dohody potvrdzuje čestné prehlásenie syna žalobkyne A. V.. Listom zo dňa 08.05.2017 ju vyzvala prostredníctvom svojho právneho zástupcu na umožnenie užívania nehnuteľnosti a odovzdanie kľúčov. Dňa 11.05.2017 došlo k odovzdaniu kľúčov, žalovaná ale následne vymenila zámky. Žalobkyňa sa snažila spor riešiť zmierlivo, bola ochotná vec riešiť prostredníctvom psychologickéj terapie, čo žalovaná odmietla. Preto ju opätovne vyzvala na umožnenie vstupu, listom zo dňa 24.07.2017. Na to reagovala žalovaná ponukou na odplatné zrušenie vecného bremena za 5000,- €, ktorú žalobkyňa neakceptovala, pretože bola v rozpore s

dohodou z roku 2005. Výzvou na vrátenie daru zo dňa 15.08.2017 sa žalobkyňa domáhala vrátenia daru podľa § 630 Občianskeho zákonníka. Ďalej žalobkyňa uviedla, že naliehavý právny záujem preukazuje tým, že jedine určovací výrok súdu môže byť podkladom pre zmeny vlastníctva v evidencii nehnuteľností, nakoľko nie je možné očakávať dobrovoľné vrátenie daru. Súd najskôr posudzoval, či má žalobkyňa naliehavý právny záujem na podaní žaloby o určenie vlastníckeho práva. Dospel pritom ku kladnému záveru. Žalobkyňa nemá k dispozícii iný účinný prostriedok, ktorým by sa mohla domôcť navrátenia vlastníckeho práva k spornému bytu. Žalovaná dobrovoľne dar vrátiť odmieta, preto žalobkyňa nemá inú možnosť domôcť sa vrátenia daru, ako podaním žaloby proti žalovanej. Súd na podklade vykonaného dokazovania, po zhodnotení jeho výsledkov, dospel k záveru, že žaloba nie je podaná dôvodne. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by sa žalovaná správala k žalobkyni tak, že by tým hrubo porušovala dobré mravy. V posudzovanom spore súd nezistil, že by žalovaná žalobkyni neposkytovala potrebnú pomoc, ktorú je dôvodné vo vzťahu dcéry k matke očakávať. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že až kým si žalobkyňa nezačala uplatňovať nárok k bytu, boli vzťahy medzi ňou a žalovanou normálne. Žalovaná žalobkyňu navštevovala, pomáhala jej, dokonca sama žalobkyňa pripustila, že jej kúpila lieky, zaplatila za ňu dlh u susedy, kúpila jej vysávač, kosačku. Ich vzťahy sa zhoršili až v súvislosti s tým, že žalobkyňa sa začala domáhať výkonu svojho práva bývania v byte a žalovaná jej bývať v spornom byte neumožnila. Skutočnosť, že žalovaná bránila žalobkyni v užívaní sporného bytu, je v rozpore s dobrými mravmi (i s právom). Nejde však o takú intenzitu porušenia dobrých mravov, ktorá by mala za následok vznik práva domáhať sa vrátenia daru. Pri posudzovaní intenzity porušenia dobrých mravov súd posudzoval vzťah žalobkyne a žalovanej komplexne. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala výkonu svojho práva vyplývajúceho z vecného bremena spôsobom, ktorý možno označiť prinajmenšom za nevhodný a tiež rozporný s dobrými mravmi. Hoci nemožno súhlasiť s postupom, kedy žalovaná žalobkyni opakovane vydala nepoužiteľný kľúč od bytu, nemožno súhlasiť ani s postupom žalobkyne, ktorá na pojednávaní priznala, že do bytu šla s úmyslom žalovanú vyprovokovať k fyzickému útoku na svoju osobu a podľa tvrdenia žalovanej a výpovede svedkyne G., ktorá bola v tom čase v byte prítomná, sa tam správala neslušne. Nie je možné neprihliadnuť ani na tú skutočnosť, že žalobkyňa býva v inom obydľí a nie je na bývanie v spornom byte nijako odkázaná. Tvrdenie žalobkyne, že jej žalovaná finančne nepomohla s liekmi, súd hodnotí len ako účelové. Jednak sama žalobkyňa pripustila, že jej žalovaná raz lieky kúpila, jednak z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by bola žalovaná kedykoľvek v takej núdzi, že by si lieky nemohla dovoliť zaobstaráť sama. Aj s prihliadnutím na množstvo cigariet, ktoré denne vyfajčí pri zhoršenom zdravotnom stave a potrebe užívania liekov (sama priznala 10-15 kusov, svedkovia uvádzali, že fajčí "veľa" alebo "nadmerne") nemožno zazlievať žalovanej, ak by sa zdráhala žalobkyni finančne s liekmi pomáhať. Inú formu pomoci, napríklad osobnú pomoc v domácnosti, žalovaná žalobkyni až do zhoršenia vzájomných vzťahov poskytovala (pomáhala v záhrade, s odstraňovaním šopy, privolala lekársku pomoc). Žalobkyňa nepreukázala, že by bola odkázaná aj na intenzívnejšiu formu pomoci (napríklad sústavnú osobnú starostlivosť). Aj v súčasnosti býva vo vlastnej domácnosti a žije spoločenským životom (priznala, že chodí s kamarátkami na kávu). Skutočnosť, že by žalovaná "štvála" svoje deti a brata K. proti žalobkyni, nevyplýva z vykonaného dokazovania. Svedok K. V. uviedol, že sa s matkou stretáva, pomáha jej, neuviedol, že by mal k nej zlý vzťah. Takisto svedkyňa G. (vnučka žalobkyne) k svojmu vzťahu k žalobkyni uviedla, že sa zhoršil po tom, keď zistila, že z nej nemá úžitok (keď odišla zo spoločnej domácnosti). Ani jeden z nich neuviedol, že by ich proti žalobkyni akýmkoľvek spôsobom popudzovala žalovaná. Samotný spor medzi žalobkyňou a žalovanou týkajúci sa výkonu práv vyplývajúcich z vecného bremena tak nie je takým porušením dobrých mravov zo strany žalovanej, ktorý by mal za následok vznik práva žalobkyne domáhať sa vrátenia daru. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo ani iné hrubé (teda mimoriadne závažné) porušenie dobrých mravov žalovanou vo vzťahu k žalobkyni. Preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Týmto rozsudkom sa konanie končí, preto súd rozhodol aj o jeho trovách. Žalovaná bola v spore v celom rozsahu úspešná, preto jej súd proti neúspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania.

2. Proti rozhodnutiu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. Uviedla, že v konaní bolo preukázané že žalobkyňa Darovacou zmluvou a dohodou o zriadení vecného bremena zo dňa

20.6.2005 darovala žalovanej predmetné nehnuteľnosti a súčasne k nim zriadila vecné bremeno v prospech žalobkyne spočívajúce v práve jej doživotného užívania nehnuteľností. Pri rodinnej porade, ktorá sa konala v roku 2005 žalovaná prisľúbila,

že ako odplatu za darované nehnuteľnosti sa bezplatne o žalobkyňu postará v chorobe a starobe a v prípade jej smrti jej zabezpečí dôstojný pohreb. Žalovaná však žiadny z daných sľubov nespĺnila a žalobkyni neumožnila ani užívanie predmetného bytu, čím jej znemožnila výkon vecného bremena - doživotného užívania a bývania v predmetnom byte. Žalobkyňa sa snažila uplatniť svoje práva vyplývajúce pre ňu z vecného bremena aj po doručení rozsudku OS Partizánske. Žalovaná jej odovzdala kľúče od vchodu do domu a aj od vchodu do bytu. Žalobkyňa však po prehliadke bytu skonštatovala, že byt je len čiastočne zrekonštruovaný, rekonštrukcia nie je ukončená a z tohto dôvodu byt nie je užívania schopný. Žalovaná taktiež žalobkyni neposkytla potrebnú pomoc v chorobe a starobe a to aj napriek tomu, že žalobkyňa takúto pomoc potrebovala hlavne ohľadom jej zdravotného stavu a výšky príjmu (čiastočný invalidný dôchodok vo výške 140,- €). Túto pomoc, ktorú žalovaná sľúbila poskytnúť žalobkyni neposkytuje ani v súčasnosti. Žalovaná tiež nepomáhala žalobkyni pri bežných životných úkonoch a to aj napriek tomu, že jej vek a zdravotný stav si to vyžadovali. Túto pomoc jej odmietla poskytnúť aj napriek tomu, že žalobkyňa ju o jej poskytnutie viackrát žiadala. Túto pomoc jej neposkytuje ani v súčasnosti. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalovaná svojim správaním hrubo porušila dobré mravy tak, ako to predpokladajú ustanovenia § 630 Občianskeho zákonníka a teda sú splnené podmienky pre vrátenie daru.

3. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná podaním zo dňa 05.07.2019. Uviedla, že to čo uvádza žalobkyne v odvolaní je všetko klamstvo. Účelovo zavádza, pričom všetko čo ona tvrdí je v zápisnici prvostupňového súdu vyvrátené svedkami ako aj čiastočným priznaním samotnej žalobkyne. Žalobkyňa podala žalobu s postranným úmyslom, pretože má dlhy a tie chce riešiť predajom predmetu sporu. Nemá absolútne záujem užívať predmet sporu, čo môže potvrdiť pani Q., ktorá bola navrhovaná ako svedok na prvostupňovom súde, avšak súd nepovažoval za potrebné ju vo veci vypočuť. Z toho dôvodu navrhla v odvolacom konaní vypočuť pani Q. U.. Lieky si nedávala predpisovať a dokonca keď som jej ich zabezpečila od jej lekárky tak ich ani nebrala. Účelovo pýtala peniaze na lieky, ale použila ich na cigarety. Žalobkyňa zavádza, keď tvrdí, že predmet sporu je neobývateľný. Brat tam býva preto, keď žalobkyňa nemala záujem sa nasťahovať do predmetu sporu. Žalovaná si musela kúpiť druhý byt a ten aj prerobiť. Žalobkyňa je poberateľkou riadneho starobného dôchodku v sume cca 270,- € nie invalidného dôchodku v sume 140,- € ako tvrdí v odvolaní. Matka tvrdí, že má zdravotné problémy, má 61 rokov, ale napriek tomu bez problémov denne vyfajčí cca 40 až 50 ks cigariet, takže za zdravotné problémy si môže aj sama, lebo nechodí na pravidelné prehliadky ohľadom vysokého krvného tlaku. Opak toho, že som jej neposkytovala pomoc v starobe a chorobe potvrdili bratia v zápisnici prvostupňového súdu. Každý deň prejde aj dvakrát kilometer do centra na kávu, ale keď potrebuje vytrhať zelinu v záhrade, tak si zavolá svoju kamarátku, ktorej za to platí. Žalobkyňa obchádza žalovanú aj svoju vnučku a nechce sa s nimi stretnúť. Nemá záujem komunikovať, aj keby potrebovala pomoc neozve sa. Rozsudok považuje za vecne správny a navrhuje súdu rozsudok prvostupňového súdu potvrdiť.

4. K vyjadreniu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa podaním zo dňa 04.10.2019. Uviedla, že žalobkyňa sa s vyjadrením žalovanej nestotožňuje a všetky jej tvrdenia považuje za účelové a umelo vykonštruované. Žalobkyňa má záujem predmetný byt obývať, avšak žalovaná jej to napriek zriadenému vecnému bremenu doživotného bývania neumožňuje a bráni. Tvrdenie žalovanej, že byt na Q., ktorý v súčasnosti obýva žalobkyňa, mal byť darovaný jej, sa nezakladá na pravde. Spoluvlastnícky podiel k bytu o veľkosti 1/2 žalobkyňa nadobudla v rámci dedičského konania po jej matke a druhý spoluvlastnícky podiel k bytu o veľkosti 1/2 žalobkyňa nadobudla darovacou zmluvou (otec žalobkyne daroval žalobkyni spoluvlastnícky podiel k bytu o veľkosti 1/2, nakoľko sa žalobkyňa o neho v starobe a chorobe starala). Uviedla, že keby nevlastnila tento predmetný byt, v súčasnej dobe by bola určite už bezdomovkyňou. Správanie žalovanej bolo už v jej mladosti veľmi problematické. Žalovaná nechodila do školy, v dôsledku čoho boli žalovanej odňaté rodinné prídavky. Žalovaná má ukončenú len 7. triedu základnej školy. Finančne jej pomáhal jej starý otec, avšak nákupy potravín financovala žalobkyňa. Žalobkyňa sa vždy snažila pokiaľ to bolo v jej možnostiach a schopnostiach pomôcť žalovanej. Keby bola žalobkyňa taká ako ju opisuje žalovaná, nikdy by žalovanej predmetný byt nedarovala. Žalobkyňa nikdy nepredpokladala, že sa voči nej jej dcéra - žalovaná začne takto

nedôstojne správať. Žalovaná bránila a aj stále bráni žalobkyni v užívaní predmetnej nehnuteľnosti. Žalovaná až na základe výzvy predchádzajúceho právneho zástupcu žalobkyne, odovzdala žalobkyni kľúče od predmetného bytu, avšak tieto kľúče do zámku bytu nepasovali a iný kľúč žalovaná žalobkyni odmietla dať. Žalovaná predchádzajúcemu právnenému zástupcovi žalobkyne poslal list, že od 06.09.2017 má žalobkyňa byt k dispozícii, avšak keď tam žalobkyňa prišla, do bytu sa zas nedostala. Po naliehaní predchádzajúceho právneho zástupcu žalobkyne, žalovaná žalobkyňu vpustila do predmetného bytu, avšak kľúče od bytu jej neodovzdala a priateľ žalovanej žalobkyňu z predmetného bytu vyhodil so slovami, že tam nemá čo robiť. Do dnešného dňa žalobkyni nebolo umožnené sa do predmetného bytu presťahovať. Keď sa žalobkyňa dostala na chvíľu do predmetného bytu, zistila, že predmetný byt je v dezolátnom stave. V kúpeľni nie je zamurovaná vaňa, je diera v stene a gamaty sú odmontované a trúbky sú odpílené. V kuchyni nie je kuchynská linka, v byte nie sú interiérové dvere. Žalovaná predmetný byt zničila a čo je hlavné, neumožňuje žalobkyni predmetný byt užívať. Žalobkyňa bola odkázaná na pomoc druhých a cudzí ľudia sa väčšinou nad ňou zľutovali a pomohli jej. Keď žalobkyňa uhradí všetky nevyhnutné výdavky spojené s domácnosťou a zaplatí si lieky, zostane jej 120,- € mesačne, čo predstavuje 4,- € na deň, čo ledva pokryje výdavky na stravu, takže v žiadnom prípade si žalobkyňa nemôže dovoliť kúpiť cigarety a vyfajčiť 50-60 cigariet denne. Uviedla, že kým bola žalovaná na ňu odkázaná, pomáhala jej, avšak odkedy sa osamostatnila, už žalobkyni nepomáha a začala ju navštevovať menej a menej. Za posledné tri roky žalovaná žalobkyňu nenavštívila ani raz ani je nezatelefonovala ani iným spôsobom sa s ňou neskontovala. Do mesta chodíva maximálne jedenkrát do týždňa a robí si nákup na celý týždeň s tým, že domov musí chodiť taxíkom, lebo nákup sama neodnesie alebo musí poprosiť susedov. Na podporu jej tvrdení doložila čestné prehlásenia a písomné svedecké výpovede susedov p. Q. Q. a p. S. Q., ktorí jej v týchto ťažkých chvíľach pomáhajú. Z výpovede svedkov vypočutých na pojednávaní dňa 10.09.2018 vyplýva, že žalovaná sa zaviazala, že žalobkyni pomôže v starobe a v chorobe či už finančne, psychicky, alebo tým, že bude s ňou chodiť k lekárovi a tento sľub vôbec nedodržiava. Nejaví o ňu žiadny záujem. Zdôraznila, že už skutočnosť, že žalobkyni bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok preukazuje, že má nepriaznivý zdravotný stav. Vážne porušenie dobrých mravov spočíva v odmietnutí pomoci žalobkyni v starobe a chorobe. Ide o dlhotrvajúci stav - žalovaná sústavné neposkytuje žalobkyni nevyhnutnú pomoc, na ktorú je žalobkyňa odkázaná. Je toho názoru, že boli splnené predpoklady pre vrátenie daru v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka. Na základe týchto skutočností žalobkyňa navrhuje, aby odvolací súd rozsudok zrušil v celom rozsahu, vec vrátil na nové konanie alebo, aby odvolací súd rozhodol sám a to tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu. Žalobkyňa si uplatnila náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec na podklade podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v platnom znení (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie podľa § 391 ods. 1 CSP. Odvolací súd tak rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 CSP, keď v danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

6. Podľa § 630 Občianskeho zákonníka, darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny, tak že tým hrubo porušuje dobré mravy.

7. Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných, a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>).

8. Občiansky zákonník neobsahuje definíciu dobrých mravov a pre jeho bližšiu konkretizáciu necháva priestor judikatúre. Kvalifikovaným porušením dobrých mravov je najčastejšie amorálne konanie, ktoré môže byť jednorazové, ako aj konanie majúce charakter sústavného porušovania. V tejto súvislosti Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí sp. zn. 33 Odo 538/2003 uviedol, že hrubým porušením dobrých mravov môže byť aj menej intenzívne porušovanie, ktorého dôsledkom je hlboké narušenie vzťahov medzi darcom a obdarovaným, ak sa ho obdarovaný dopustil viac ako trikrát a ak je medzi takýmito skutkami určitá spojitosť. Konanie obdarovaného v súvislosti s hrubým porušovaním dobrých mravov však nemusí mať znaky skutkovej podstaty trestného činu alebo priestupku. Podľa judikatúry konanie musí mať značnú intenzitu alebo to musí byť sústavné porušovanie dobrých mravov ako napríklad neposkytnutie potrebnej pomoci atď.

9. Odvolací súd uvádza že, dobré mravy sú súbor pravidiel správania sa, ktoré sú v spoločnosti všeobecne uznávané aj keď sami o sebe nie sú právne záväzné. Dobré mravy nie sú zákonom definované, ich obsah spočíva vo všeobecne platných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich rešpektovania. Vo všeobecnosti ide o súhrn morálnych pravidiel správania, v spoločnosti všeobecne akceptovaných noriem etiky, morálky a mravnosti. Hrubé porušenie dobrých mravov nie je každé správanie, ktoré je neetické, resp. ktoré nezodpovedá spoločensky uznávaným pravidlám slušného správania. Ide napríklad o neposkytnutie potrebnej pomoci, opakované vyhánanie darcu z domu, ktorý bol darovaný, sústavné odmietanie poskytovania výživy, na ktorú je darca voči obdarovanému odkázaný.

10. Vrátene daru je jednostranným právnym úkonom, ktorý je možné považovať v podstate akoby za odstúpenie od darovacej zmluvy. Zákon nevyžaduje súhlas druhej strany. Právny vzťah, ktorý vznikol z darovania zanikne po splnení dvoch podmienok. Po prvé musia byť splnené zákonné dôvody, ktoré oprávňujú zmluvnú stranu požiadať o vrátenie daru a po druhé je nutné, aby sa s prejavom vôle (žiadosťou o vrátenie daru) mohla oboznámiť druhá strana. Inak povedané momentom doručenia tohto právneho úkonu zaniká právny vzťah z darovania. Vrátene daru možno považovať za sankciu, ktorou darca postihuje obdarovaného za jeho správanie hrubo porušujúce morálne pravidlá. Predpokladom aplikácie § 630 Občianskeho zákonníka je kvalifikované porušenie morálnych pravidiel konkrétnym správaním obdarovaného, ktorého stupeň závažnosti je hodnotený podľa objektívnych kritérií a nie len podľa subjektívneho názoru darcu.

11. Ak darca uplatní svoje právo na vrátenie daru a sú naplnené zákonné podmienky pre vrátenie daru, zanikne právny vzťah z darovania priamo zo zákona a to dňom, kedy bola výzva doručená obdarovanému. Darca svojim jednostranným právnym úkonom musí odvolávať poskytnutý dar a následne, prípadne súčasne, žiadať o vrátenie daru. Odôvodneniu odvolania daru má za následok zánik nadobudnutého vlastníckeho práva k daru. Obdarovaný je povinný vydať vec darcovi. V prípade, ak je predmetom daru nehnuteľnosť a obdarovaný odmieta darcovi nehnuteľnosť dobrovoľne vydať a prepísať v katastri nehnuteľností, darca sa musí potom domáhať na súde žalobou o určenie vlastníckeho práva k daru, pretože až určovací výrok súdu je podkladom pre ďalší zápis vlastníckeho práva darcu k daru príslušnou správou do katastra nehnuteľností. Rozhodnutie súdu priamo nezakladá vznik vlastníckeho práva darcu, ale je len právnym titulom pre zápis vlastníckeho práva darcu do katastra nehnuteľností, ktorý sa vykoná záznamom podľa § 34 katastrálneho zákona. V prípade uplatnenia takéhoto nároku súd rieši ako predbežnú otázku, či boli splnené podmienky pre vrátenie daru podľa § 630 OZ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>.

12. Odvolací súd dodáva, že žalovaná nerešpektovala právo žalobkyne na jej doživotné užívanie predmetného bytu, opakovane odovzdala žalobkyni nesprávne kľúče, čím jej zamedzila prístup do bytu a jeho užívanie. Správanie žalovanej k žalobkyni nezodpovedá z hľadiska etického a morálneho všeobecne uznávaným pravidlám vzťahu dcéry k matke. Súd mal v konaní za preukázané, že správanie žalovanej voči žalobkyni je opakované, pretrvávajúce, trvalého charakteru a spôsobilo, že žalobkyňa vyhľadala pomoc u cudzích ľudí.

13. Napadnuté rozhodnutie preto krajský súd zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v ktorom súd prvej inštancie ešte raz posúdi či boli splnené podmienky pre vrátenie daru podľa § 630 OZ. Podľa § 396 CSP ak odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší a vec vráti tomuto súdu na ďalšie konanie, rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania súd prvej inštancie.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :
- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva
- v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)
- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu
 - b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
 - c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)
 - dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)
 - dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)
 - v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)
 - dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).